

Список використаної літератури

1. Балуєва О.В. Формування стратегічних напрямів діяльності вищих медичних навчальних закладів, спрямованих на удосконалення підготовки медичних кадрів/ О. В. Балуєва // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2010. – №3. – С. 10 - 12.
2. Дьяченко М.И. Психология высшей школы / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович. – Минск, 2003. – 228 с.
3. Миленкова Р.В. Інноваційна культура: методичний супровід формування : навч.-метод. посіб. / Р.В. Миленкова. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 75 с.
4. Сисоєва С.О. Творчий розвиток особистості в процесі неперервної професійної освіти / С.О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Зб. нар. пр. / За ред. І.А.Зязюна і Н.Г. Ничкало.– У 2 ч. – Ч.1. – К., 2001. – С. 45 -53.
5. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.

**ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
В САМОСТІЙНУ ПІДГОТОВКУ СТУДЕНТІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ**

Ряднова В.В., Безега Н.М., Безкоровайна І.М., Стебловська І.С., Пера-Васильченко А.В.

Українська медична стоматологічна академія

Адаптація вітчизняної освіти до сучасних умов інформаційного суспільства потребує впровадження нових форм організації навчання студентів. Серед них – дистанційне навчання, яке за допомогою сучасних телекомунікацій створює інформаційне освітнє середовище задля доставки навчального матеріалу й спілкування між викладачем та студентами і становить якісно нову технологію навчання.

Ключові слова: інформаційне суспільство, вища медична освіта України, дистанційне навчання, інформаційні технології, чат-заняття, веб-заняття, телеконференції.

Adaptation of national education to the current conditions of the information society requires the introduction of new forms of student learning organization. Among these new forms is distance learning, which, with the help of modern telecommunications, creates an informational educational environment for the delivery of educational material and communication between the teacher and the students and constitutes a qualitatively new technology of teaching.

Keywords: information society, higher medical education of Ukraine, distance learning, information technology, chat sessions, web sessions, teleconferences.

Зі стрімким розвитком інформаційного суспільства зростає кількість інформації, яку сприймає людина протягом свого життя. Відповідно те ж саме відбувається і в освіті: з'являються нові навчальні предмети, збільшується кількість різноманітних посібників і навчальних матеріалів, які потрібно засвоїти студентам протягом свого навчання, усе більше часу відводиться на його самостійне опрацювання. Саме на це і спрямоване дистанційне навчання за окремими теоретичними предметами і курсами, яке дає змогу засвоїти навчальну інформацію без відвідування навчального закладу.

Основні принципи дистанційного навчання такі: гуманізм, пріоритетність педагогічного підходу до проектування освітнього процесу в дистанційному навчанні, педагогічна доцільність застосування нових інформаційних технологій, вибір змісту освіти, забезпечення захисту інформації, що циркулює в дистанційному навчанні, стартовий рівень освіти, відповідність технологій навчанню, мобільність навчання. Основні види забезпечення дистанційного навчання: методичне, програмне, технічне, інформаційне, організаційне тощо [1].

За дистанційної системи навчання діяльність викладача стає більш творчою, методи викладання в основному обираються проблемні, використовуються активні форми навчання. Нові технології, покладені в основу дистанційного навчання, істотно змінюють характер взаємодії викладача і студента, орієнтуючи їх на рівноправну колективну навчальну роботу завдяки застосуванню інтерактивних, телекомунікаційних та інформаційно-комунікативних навчальних технологій, комп'ютерних тренажерів, технологій активного й інклюзивного навчання та ін. [4].

Моделі дистанційного навчання через Інтернет різноманітні. Найбільш типові з них можна умовно розділити на дві групи: безконтактні (такі, що виключають очне спілкування викладача і студентів) і контактні моделі (при періодичних особистих зустрічах викладача і студентів). До безконтактного навчання належать: 1) модель вилученого класу, що припускає роботу викладача з групою студентів тільки через Інтернет; 2) модель спрямовуючого самонавчання, коли викладач виступає в ролі наставника-тьютора (від англ. tutor) кількох студентів, які навчаються самостійно, але одержують періодичні консультації за допомогою Інтернет-комунікацій. Той, кого навчають, прямо одержує інформацію і працює з нею, спілкується з колегами, викладачами, відчуваючи себе активним учасником подій у віртуальному середовищі.

Дистанційну освіту від традиційних форм відрізняють характерні риси.

1. Гнучкість. Можливість займатися в зручний для себе час, у зручному місці й темпі. Час для освоєння дисципліни не регламентований.

2. Модульність. Можливість формувати навчальний план, що відповідає індивідуальним або груповим потребам, з набору незалежних навчальних курсів-модулів.

3. Паралельність. Паралельне з професійною діяльністю навчання, тобто без відриву від виробництва.

4. Охоплення. Одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації (електронних бібліотек, банків даних, баз знань тощо) великої кількості тих, хто навчається.

5. Економічність. Ефективне використання навчальних площадок, технічних і транспортних засобів, концентроване й уніфіковане подання навчальної інформації та мультимедіа доступ до неї знижують витрати на підготовку фахівців.

6. Технологічність. Використання в освітньому процесі новітніх досягнень інформаційних технологій.

7. Соціальна рівноправність. Рівні можливості одержання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я, елітарності й матеріального забезпечення студента (у більшості випадків одержання освіти в дистанційному режимі набагато дешевше, ніж у традиційному).

8. Інтернаціональність. Експорт та імпорт світових досягнень на ринку освітніх послуг.

9. Нова роль викладача. Дистанційна освіта розширює й оновлює роль викладача, який має координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати курси викладання [3, с. 148 – 149].

Дистанційне навчання можна здійснювати в таких формах:

- навчальні заняття, які передбачають самостійне вивчення навчального матеріалу студентами;
- виконання проєктних та індивідуально-дослідних завдань, яке здійснюється студентом самостійно при консультуванні з керівниками проєктів;
- практична підготовка відбувається за навчальними планами в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом;
- контрольні заходи, які передбачають самоконтроль, вхідний, поточний, рубіжний і семестровий контроль. Самоконтроль як первинна форма контролю обов'язково забезпечується структурою й організацією кожного дистанційного курсу. Вхідний, поточний і рубіжний контроль здійснюється, як правило, у формі тестування. Семестровий контроль (екзамени, диференційовані заліки або заліки) проводяться в період екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком.

Під час дистанційного навчання використовуються такі основні елементи [2]: дистанційні курси; веб-сторінки й сайти; електронна пошта; форуми й блоги; чат і месенджер; теле- і відеоконференції; віртуальні класні кімнати та ін.

Чат-заняття – це навчальні заняття з використанням чат-технологій. Чат-заняття проводяться синхронно, тобто всі учасники мають одночасний доступ до чату. У рамках багатьох дистанційних навчальних закладів діє чат-школа, у якій за допомогою чат-кабінетів організовується діяльність дистанційних викладачів і студентів.

Веб-заняття – дистанційні уроки, конференції, семінари, ділові ігри, лабораторні роботи, практикуми й інші форми навчальних занять, проведених за допомогою засобів телекомунікацій та інших можливостей Інтернету.

Для веб-занять використовуються спеціалізовані освітні веб-форуми – форма роботи користувачів із певної теми або проблеми за допомогою записів, що залишаються на одному із сайтів із установленою на ньому відповідною програмою.

Від чат-занять веб-форуми відрізняються можливістю тривалішої (багатоденної) роботи й асинхронним характером взаємодії студентів і викладачів.

Телеконференції проводяться з використанням електронної пошти. Існують форми дистанційного навчання, під час яких навчальні матеріали відсилають поштою в регіони.

Отже, застосування дистанційного навчання в підготовці студентів медичних закладів освіти при вивченні окремих навчальних предметів і теоретичних курсів дає значні позитивні результати. Воно розвиває особистісні якості студентів: активність, самостійність, допитливість, наполегливість, уміння доводити розпочате до кінця, формує психічно-пізнавальні процеси.

Список використаної літератури

1. Дистанційне навчання: досвід, становлення та розвиток : бібліогр. покажч. (2001-2017 рр.) / уклад.: В.П. Балюк, С.В. Спірякова (відп. за вип.), О.В. Токміленко, О.Б. Чорней ; Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, Бібліотека імені М.А. Жовтобрюха. – Полтава, 2018. – 69 с.
2. Корбут О.Г. Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://confesp.fl.kpi.ua/sites/default/files/korbut_o._g._tezi.pdf
3. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / [О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова]. – Сімферополь : Дайфі, 2011. – 270 с.
4. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / [А.В. Гета, В.М. Заїка, В.В. Коваленко та ін.] ; за заг. ред. Ю.Г. Носенко. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 261 с.